

అచ్యుత్ ఎడికరీ

వర్యెస్

స్టేట్ ఆఫ్ వెస్ట్ బెంగాల్

(కపూర్, జె.ఎల్.గుప్తా, కె.సి.డాస్ దయాళ్, రఘుబర్)

సుప్రీం కోర్టుకు అప్పీల్-హైకోర్టు సర్టిఫికేట్--తీర్పు ఇవ్వడంలో జాప్యం-సర్టిఫికేట్ ఇవ్వడానికి సరైన ప్రాతిపదిక ఉంటే-భారత రాజ్యాంగం, ఆర్టికల్ 134(1)(సి).

పిటిషనర్.. సెషన్స్ జడ్జి విచారించి హత్యానేరం నుంచి నిర్దోషిగా విడుదల చేశారు. అప్పీలుపై హైకోర్టు అతడిని దోషిగా నిర్ధారించి యావజ్జీవ కారాగార శిక్ష విధించింది. అందువల్ల హైకోర్టు తీర్పులో అసాధారణ జాప్యం జరుగుతోందని, అప్పీలు విచారణలో లేవనెత్తిన కొన్ని వాస్తవ ప్రశ్నలను పరిష్కరించడంలో తీర్పు విఫలమైందనే కారణంతో పిటిషనర్ రాజ్యాంగంలోని 134 (1) (సి) అధికరణం కింద సుప్రీమ్ కోర్టులో అప్పీల్ కోసం దరఖాస్తు చేసుకుని సర్టిఫికేట్ మంజూరు చేశారు.

హైకోర్టు ఇచ్చిన సర్టిఫికేట్ సరైన సర్టిఫికేట్ కాదని అభిప్రాయపడింది. ఆర్టికల్ 134 (1) (సి)లోని "సుప్రీంకోర్టులో అప్పీలుకు అర్హుడు" అనే పదాల పరిధిలోకి తీర్పు ఇవ్వడంలో జాప్యం జరిగింది. హైకోర్టు ముందు అప్పీలులో ప్రస్తావించిన అంశాలు అవాస్తవమని, సుప్రీంకోర్టును అప్పీల్ కోర్టుగా మార్చడం ద్వారా తదుపరి పరిశీలన కోసం హైకోర్టు ఇలాంటి ప్రశ్నలను సుప్రీంకోర్టుకు పంపడం సమంజసం కాదన్నారు.

హరిపాద దేవ్ వర్యెస్ స్టేట్ ఆఫ్. పశ్చిమ బెంగాల్, [1956] ఎస్.సి.ఆర్. 639 మరియు సిద్ధేశ్వర్ గంగూలీ వి. పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రం, [1958] ఎస్.సి.ఆర్. 749, తరువాతి స్థానంలో ఉంది.

బాణసమి పర్వెడ్ వర్యెస్ కాశీ కృష్ణ నారాయణ్, (1900) ఎల్.ఆర్.

ఎ ఐ మరియు రాధాకృష్ణ అయ్యర్ వర్సెస్ స్వామినాథన్ అయ్యర్, (1920) ఎల్.ఆర్. 48

ఐ. ఎ. 31, ప్రస్తావించబడింది.

క్రిమినల్ అప్పీలేట్ పరిధి: క్రిమినల్ అప్పీల్ నెంబరు 115 ఆఫ్ 1960.

1956 ప్రభుత్వ అప్పీలు నెం.14లో కలకత్తా హైకోర్టు సెప్టెంబర్ 18, 1959 నాటి తీర్పు, ఉత్తర్వుల నుంచి అప్పీలు.

48

పిటిషనర్ తరపున బి.ఎల్.ఆనంద్, గంగానారాయణ్ చంద్ర, డి.ఎన్.ముఖర్జీ, పి.కె.బోస్ వాదనలు వినిపించారు.

ప్రతివాది తరపున కె.బి.బాగ్చి, ఎస్.ఎన్.ముఖర్జీ, పి.కె.బోస్ వాదనలు వినిపించారు.

1962. ఏప్రిల్ 12.

కోర్టు తీర్పును వెలువరిచినది **కపూర్, జె.-**

ఆర్టికల్ 134(1) (ఇ) కింద సర్టిఫికేట్ సరైన సర్టిఫికేట్ కాదని, అందువల్ల దానిని రద్దు చేయాలని ప్రాథమిక అభ్యంతరం వ్యక్తం చేసిన కలకత్తా హైకోర్టు తీర్పు, ఉత్తర్వులపై అప్పీల్ ఇది. ప్రాథమిక అభ్యంతరాన్ని రుజువు చేస్తే ఆర్టికల్ 136 ప్రకారం అప్పీలుకు ప్రత్యేక అనుమతి ఇవ్వాలా అనే ప్రశ్న ఉత్పన్నమవుతుంది.

అలిపోర్ లోని అదనపు సెషన్స్ జడ్జి కోర్టులో జ్యూరీతో కూర్చొని పిటిషనర్ పై థీల్ పీనల్ కోడ్ సెక్షన్ 302 కింద హత్యానేరం కింద విచారణ జరిగింది. జ్యూరీ నిర్దోషి అని తీర్పు ఇవ్వడంతో పిటిషనర్ ను నిర్దోషిగా ప్రకటించింది. ఆ ఉత్తర్వుకు వ్యతిరేకంగా రాష్ట్రం హైకోర్టుకు అప్పీలు చేయగా, జ్యూరీకి అభియోగంలో తప్పు ఉందని డివిజన్ బెంచ్ గుర్తించింది, అందువల్ల సాక్ష్యాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న తరువాత జ్యూరీ తీర్పును కొట్టివేసి, అప్పీలును అనుమతించి, అప్పీలుకు అనుమతించి, పిటిషనర్ కు జీవిత ఖైదు విధించింది. ఆ తర్వాత పిటిషనర్ ఆర్టికల్

134 (1) (సి) కింద ధృవీకరణ పత్రం కోసం ఉన్నత న్యాయస్థానానికి దరఖాస్తు చేసుకోగా, అప్పీలును విచారించని మరో డివిజన్ బెంచ్ మంజూరు చేసింది.

సర్టిఫికేట్ దరఖాస్తును విచారిస్తున్న ధర్మాసనం ముందు మూడు అంశాలను కోరారు. (1) తీర్పు ఇవ్వడంలో అసాధారణ జాప్యం జరిగిందని, అప్పీలును విచారించిన డివిజన్ బెంచ్ లు తమ ముందు లేవనెత్తిన, వాదించిన అనేక అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం మరచిపోయాయి.

49

(2) విచారణలో నిర్దోషులుగా విడుదల చేసిన ఉత్తర్వులకు వ్యతిరేకంగా దాఖలైన అప్పీలులో సాక్ష్యాధారాలను తన సొంత అంచనాకు బదులుగా మార్చే అధికారం ఉన్నత న్యాయస్థానానికి లేదని, (3) వాస్తవానికి జస్టిస్ ఓరా విచారణ వైఫల్యానికి కారణమైన అటువంటి తప్పుడు ఆదేశాలు లేవని, అందువల్ల సాక్ష్యాలను పరిశీలించే అధికారం హైకోర్టుకు లేదని పేర్కొంది. 2, 3వ పాయింట్లలో ఎలాంటి వాస్తవం లేదని, అయితే మొదటి అంశాలు ప్రాముఖ్యతను లేవనెత్తాయని మేధావులు అభిప్రాయపడ్డారు. విజ్ఞుడైన ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఇలా వ్యాఖ్యానించారు:-

తీర్పు ఇవ్వడంలో జాప్యం జరగడం చాలా అసాధారణ విషయమని, డివిజన్ బెంచ్ ముందు పిటిషనర్ తరపున వాదించిన కొన్ని అంశాలను ఆ న్యాయమూర్తులు తమ తీర్పును వెలువరించే సమయంలో విస్మరించారని పేర్కొంది. ఇదివరకే చెప్పినట్లుగా పిటిషనర్ పిటిషన్ లోని 18వ పేరలో ఈ అంశాలను సంక్షిప్తీకరించారు. ఆ పేరాగ్రాఫ్ లో లేవనెత్తిన అంశాలు మంచి పాయింట్లు కావచ్చు, కాకపోవచ్చు, కానీ పిటిషనర్ తరపున ఈ అంశాలను ముందుకు తెస్తే, ఆ అంశాలపై ఒక నిర్ణయానికి రావాల్సిన బాధ్యత డివిజన్ బెంచ్ న్యాయమూర్తులదే. మా ముందు ఉన్న వాదనలలో, పిటిషన్ యొక్క 18వ పేరలో సంక్షిప్తీకరించిన అంశాలను అప్పీల్ విచారణలో డిఫెన్స్ న్యాయవాది వాదించారని, ఆ వాస్తవాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకొని, పిటిషనర్ రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 134 (1) (సి) ప్రకారం ధృవీకరణ పత్రం పొందడానికి అర్హులని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను".

ఈ ప్రాతిపదికన సర్టిఫికేట్ మంజూరు చేశారు.

రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 134 (1) (సి) ప్రకారం ఏ ప్రాతిపదికన ధృవీకరణ పత్రాన్ని మంజూరు చేయవచ్చో పరిశీలించడానికి ఈ కోర్టుకు అవకాశం లభించింది. హామీ హరిపాద డే వి. ఆర్టికల్ 134 (1) (సి) ప్రకారం కేవలం ఒక ప్రశ్న పత్రంపై సర్టిఫికేట్ ఇచ్చే అధికారం హైకోర్టుకు లేదని, ఎటువంటి ప్రశ్నను తదుపరి పరిశీలన కోసం సుప్రీంకోర్టుకు పంపడం సమంజసం కాదని, తద్వారా సుప్రీంకోర్టును అప్పీల్ కోర్టుగా మార్చడం సమంజసం కాదని పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రం అభిప్రాయపడింది. బగ్గతి జె., అక్కడ ఇలా అన్నాడు:-

"ఏం అనుమానం కావచ్చు" అనేది చీఫ్ జస్టిస్ అభిప్రాయం. పూర్తి మరియు నిష్పాక్షిక విచారణ జరగని సందర్భంలో, ఆర్టికల్ 134 (1) (సి) ప్రకారం ధృవీకరణ పత్రం ఇవ్వడానికి అతనికి ఎటువంటి అధికార పరిధి లేదని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము, అతని అభిప్రాయం ప్రకారం ఇందులో ఇమిడి ఉన్న ప్రశ్న వాస్తవమైనది- పిటిషనర్ కు పూర్తి మరియు నిష్పాక్షిక విచారణ హామీ ఇవ్వబడనప్పటికీ, ఈ ప్రశ్న వాస్తవాలపై అప్పీలుదారు యొక్క కేసును మరింత పరిగణనలోకి తీసుకోవడంలో ఒకటి మాత్రమే".

ఆ తర్వాత జరిగిన కేసులో సిద్దేశ్వర్ గ్రాంగులి వి. పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రం (1) కలకత్తా హైకోర్టు అప్పీలు యొక్క సారాంశం కారణంగా అప్పీలుదారుకు పూర్తిగా విన్న సంతృప్తి లేదని మరియు ధృవీకరణ పత్రం మంజూరు చేయడానికి ఎటువంటి ఆధారం లేదని మరియు కేవలం వాస్తవ ప్రశ్నపై ఎటువంటి ధృవీకరణ పత్రం ఇవ్వరాదని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది. ఆ సందర్భంలో సిన్హా జె., (అప్పుడు ఆయన చెప్పినట్లే) ఇలా అన్నారు:-

రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 134(1) (సి) ప్రకారం ఇది 'సెలవు మంజూరు' కేసు కాదని, ఈ కేసు ఈ కోర్టుకు అప్పీలు చేసుకోవడానికి అనువైనదని 'ధృవీకరించడం' అని ఈ కోర్టు పదేపదే హైకోర్టు దృష్టికి తీసుకువచ్చింది. సర్టిఫై చేయడం అనేది ఒక బలమైన పదం, అందువల్ల, ఒక హైకోర్టు కేవలం వాస్తవం

యొక్క ప్రశ్నపై సర్టిఫికేట్ ఇవ్వడంలో తప్పు చేసిందని మరియు ఈ కేసులో ఎటువంటి చట్ట సంక్లిష్టతలు లేనప్పుడు ఈ కోర్టు ద్వారా తీర్పు కోసం అప్పీలు చేయడం హైకోర్టు సమర్థనీయం కాదని పదేపదే ఎత్తి చూపబడింది. ఈ కోర్టు ద్వారా అధికారిక వివరణ అవసరం."

(1) [1958] ఎస్.సి.ఆర్.

51

ప్రస్తుత కేసులో కోర్టు తీర్పులు ఇవ్వడంలో జాప్యం జరుగుతోందని, న్యాయవాదులు కోరిన కొన్ని అంశాలను తీర్పు సమయంలో విస్మరించారనే కారణంతో హైకోర్టు సెలవు మంజూరు చేసింది. ఆ అంశాలన్నీ 'అసంబద్ధమైన ప్రశ్నలే. పిటిషన్ లో లేవనెత్తాల్సిన ప్రశ్నలు మంచి అంశాలు కావచ్చు లేదా కాకపోవచ్చునని, అయితే ఆ అంశాలను ముందుకు తెస్తే న్యాయమూర్తులు ఆ అంశాలపై ఒక నిర్ణయానికి రావాల్సిన బాధ్యత ఉందని హైకోర్టు వ్యాఖ్యానించింది.

ఈ కోర్టు రెండు తీర్పులు వెలువరించిన తర్వాత కేవలం తీర్పు చెప్పడంలో జాప్యం జరిగిందనే కారణంతో, లేవనెత్తిన కొన్ని ప్రశ్నలను తీర్పు సమయంలో మరచిపోయారనే కారణంతో హైకోర్టు సర్టిఫికేట్ ఇవ్వడం కొంత ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తుంది. ఒకవేళ పిటిషనర్ కు అటువంటి నిజమైన ఫిర్యాదు ఏదైనా ఉంటే, అతను ఆర్ట్ కింద ఈ కోర్టుకు దరఖాస్తు చేసుకునే అవకాశం ఉంది." 136 అయితే కేవలం జాప్యానికి కారణం ఒక కేసును ఈ న్యాయస్థానానికి అప్పీలుకు అర్హమైనదిగా హైకోర్టు ధృవీకరించే ప్రాతిపదిక కాదు. బనార్స్ పర్సన్ లో కాశీకృష్ణ నారాయణ్ (1), రాధాకృష్ణ అయ్యర్ వి. స్వామినాథ అయ్యర్ (2) సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 109 (సి)లో ఆ క్లాజుల ప్రకారం ఒక సర్టిఫికేట్ ఇవ్వాలంటే కేసుకు విస్తృతమైన ప్రజా ప్రాముఖ్యత ఉండాలని సూచించింది. వాస్తవం, చట్టం వంటి అంశాలపై వాదనలను పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా జాప్యం జరిగిందని హైకోర్టు భావించినప్పటికీ తీర్పు ఇవ్వడంలో జాప్యం జరగడానికి కారణం 'సుప్రీంకోర్టులో అప్పీలుకు తగినది' అనే పదాల పరిధిలోకి రాదన్నది

మా అభిప్రాయం. ఒక హైకోర్టు తన అభిప్రాయం ప్రకారం మరో బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పులో కొన్ని అంశాలకు సంబంధించి తప్పులు దొర్లినంత మాత్రాన ఈ క్లాజు కింద ఫిట్ నెస్ సర్టిఫికేట్లు ఇవ్వడానికి వీలేదు.

(1) [1900] ఎల్.ఆర్. 28 1 ఎ. 11

(2) (1920) ఎల్.ఆర్. 48 ఐ. ఎ. 31.

52

ఎందుకంటే దాని అభిప్రాయం ప్రకారం మరో బెంచ్ ఇచ్చిన కోర్టు తీర్పు కొన్ని అంశాలకు సంబంధించి పొరపాటుతో కూడుకున్నది. మా దృష్టిలో కలకత్తా హైకోర్ట్ ఇచ్చిన సర్టిఫికేట్ సరైన సర్టిఫికేట్ కాదు.

ఆర్ట్ కింద స్పెషల్ లీవ్ మంజూరు చేయాలని కోరారు. 136 మరియు అప్పీలు రికార్డు ముద్రించబడినట్లుగా ఉండాలి మరియు ఆ మెటీరియల్ పై సెలవు మంజూరు చేయబడితే అప్పీల్ సరిగ్గా వాదించవచ్చు. పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది వాదనలు విన్నామని, ఈ కేసులో స్పెషల్ లీవ్ ఇచ్చేందుకు ఎలాంటి కారణం కనిపించడం లేదన్నారు. అందువల్ల అప్పీలును కొట్టివేశారు.

అప్పీల్ కొట్టివేత